

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/35/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113010443
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8113010443.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.11.2013 v trestnej veci proti obžalovanej N. L. pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1 T 31/13 zo dňa 28.06.2013, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovanej N. L..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uznal obžalovanú N. L. vinnou zo spáchania zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako konateľka spoločnosti REKUS, s.r.o. so sídlom v Prešove, Ul. Hlavná č. 144, IČO: 36513971 zrazila z miezd svojich zamestnancov

- v mesiacoch 07-08/2009, 11/2009, 3/2010, 07-08/2010, 04-06/2009, 12/2009-02/2010, 04-06-2010 príspevok na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie vo výške 3.061,- Eur a tento príspevok neodviedla Sociálnej poisťovni, pobočka Prešov,

- v mesiacoch 10-12/2008, 03/2010, 01/2010, 04/2010 poistné na zdravotné poistenie, ktoré neodviedla vo výške 174,- Eur Všeobecnej zdravotnej poisťovni, pobočka Prešov,

- v mesiacoch 11-12/2009, 03/2010 poistné na zdravotné poistenie, ktoré neodviedla vo výške 94,- Eur Zdravotnej poisťovni Union, a.s.,

- v mesiacoch 03-04/2009, 07-09/2009, 11-12/2009, 03/2010, 07-08/2010 poistné na zdravotné poistenie, ktoré neodviedla vo výške 427,- Eur Zdravotnej poisťovni Dôvera,

- v období rokov 2009 a 2010 daň zo závislej činnosti a funkčných pôžitkov, ktorú neodviedla vo výške 959,- Eur Daňovému úradu Prešov.

Za to jej podľa § 277 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j/, l/ Tr. zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák., uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. jej výkon uloženého trestu podmieniene odložil na skúšobnú dobu 4 (štyroch) rokov a zároveň uložil probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. jej uložil aj trest zákazu činnosti výkonu štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti na 3 (tri) roky a podľa § 51 ods. 4 písm. d/ Tr. zák. aj povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe dlh na dani a poistnom.

Proti tomuto rozsudku, a to tak čo do výroku o vine ako aj treste, podala v zákonom stanovenej lehote obžalovaná, prostredníctvom svojho obhajcu, odvolanie. V písomných dôvodoch svojho odvolania namietala, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal so skutočnosťou, že v prejednávnej veci išlo o

pokračovací trestný čin vo vzťahu ku skutku, za ktorý už bola odsúdená rozhodnutím súdu prvého stupňa sp. zn. 4 T 109/2010 a keďže v spomínanej veci bola uznaná vinnou za rovnaký trestný čin (zločin neodvedenia dane a poistného) a za rovnaký skutok, keďže jednotlivé obdobia v prejednávanej ako aj spomínanej veci sa prekrývajú, súd prvého stupňa uznaním viny v prejednávanej veci porušil jednu zo zásad trestného konania, a to „ne bis in idem“ (nie dvakrát o tej istej veci). Vyjadrila názor, že vzhľadom na jej osobu určenie skúšobnej doby na štyri roky nie je, pokiaľ ide o jej dĺžku, potrebné. Namietala, že dlh na poistnom a na dani nie je, poukazujúc aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Tz 14/2002, škodou spôsobenou trestným činom, ktorú by si bolo možné z tohto dôvodu uplatňovať v adhéznom konaní, keďže ide o nárok štátu vyplývajúci priamo zo zákona, a preto podľa jej názoru nepostupoval súd prvého stupňa správne, pokiaľ o nároku na náhradu škody rozhodol. V podstate z týchto dôvodov navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.. V prejednávanej veci však navyše súd prvého stupňa, vychádzajúc z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 28.06.2013, prijal vyhlásenie obžalovanej, že je vinná, pričom podľa ust. § 307 ods. 1 písm. b/ Tr. por., ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsudku, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Odvolanie obžalovanej teda poukazujúc na citované ustanovenie § 307 ods. 1 písm. b/ Tr. por., čo do výroku o vine, nie je prípustné, a preto sa krajský súd pri svojom prieskume obmedzil len na výrok o treste a s tým súvisiace výroky a po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že prihliadal najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestov vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy a na účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zák., ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným spočívajúca v tom, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorenie podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a okolnosť, aby uložený trest súčasne iných odradil od páchania trestných činov a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Vychádzajúc zo správy Obce O. O. zo dňa 19.12.2012 v mieste trvalého bydliska je obžalovaná hodnotená pozitívne, z lustrácie v registri priestupkov vyplýva, že obžalovaná sa v minulosti dopustila troch s vecou nesúvisiacich priestupkov na úseku dopravy. V odpise registra trestov má obžalovaná dva záznamy a aj keď v oboch prípadoch sa na ňu hľadí, akoby nebola odsúdená (k zahladeniu odsúdenia došlo amnestiou prezidenta), z hľadiska hodnotenia jej osoby sa fikcia neodsúdenia na skutočnosť, že aj v týchto prípadoch sa trestného činu dopustila, nevzťahuje. Pokiaľ teda z odpisu registra trestov, ako aj spisov súdu prvého stupňa sp. zn. 4T 23/2011 a 4T 109/2010 plynie, že obžalovaná sa v minulosti do rozporu so zákonom už dostala a v období rokov 2000 až 2002 sa dopustila trestného činu podvodu a v období od 01.05.2007 do 31.08.2009 trestného činu neodvedenia dane a poistného, pričom skutku v prejednávanej veci sa dopustila v období od októbra 2008 do augusta 2010, je zjavné, že ani pred spáchaním žalovanej trestnej činnosti riadny život nevedla, a preto v jej konaní poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. nebolo možné vzhliadnuť, pre absenciu odvolania prokurátora však toto pochybenie súdu prvého stupňa nebolo možné napraviť (§ 322 ods. 3, veta druhá, Tr. por.). Obžalovanej ale poľahčovalo, že k spáchaniu trestného činu sa priznala a trestný čin úprimne oľutovala (§ 36 písm. l/ Tr. zák.). Ani krajský súd v správaní obžalovanej žiadnu príťažujúcu okolnosť vyplývajúcu z ust. § 37 Tr. zák. nezistil. U obžalovanej teda prevažoval pomer poľahčujúcich okolností nad okolnosťami príťažujúcimi, keďže tieto zistené neboli, čo znamená, že pri úvahách o treste bolo nevyhnutné postupovať podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. a zákonom stanovenú trestnú sadzbu pre žalovaný trestný čin (tri až osem rokov) upraviť v smere zníženia jej hornej hranice o jednu tretinu z rozdielu medzi jej hornou a dolnou hranicou (§ 38 ods. 8 Tr. zák.) na úroveň šiestich rokov a štyroch mesiacov.

Majúc na zreteli vyššie uvedené zásady pre ukladanie trestu, a to najmä relatívne priaznivú prognózu nápravy obžalovanej, ktorá aj keď v minulosti sa trestnej činnosti už dopustila, predsa len tak nikdy nekonala po rozhodnutí súdu, rozsah trestnej činnosti, ktorý minimálnu hranicu kvalifikovanej skutkovej podstaty žalovaného trestného činu neprekročil zásadným spôsobom, ako aj spomínaný účel trestu, aj krajský súd dospel k záveru, že trest na samej dolnej hranici upravenej trestnej sadzby je trestom na nápravu obžalovanej a ochranu spoločnosti, teda tak z hľadiska individuálnej ako aj generálnej prevencie trestom primeraným, pričom aj krajský súd dospel k záveru, že z už uvedených dôvodov na nápravu obžalovanej bezpodmienečný výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutne potrebný a na jej nápravu bude postačovať aj jeho hrozba, a preto súd prvého stupňa postupoval správne, pokiaľ výkon uloženého trestu podmienienečne odložil s tým, že skúšobnú dobu na štyri roky, teda skúšobnú dobu dlhšieho trvania, aj krajský súd považoval za primeranú, pretože práve z hľadiska hodnotenia osoby obžalovanej nie je možné prehliadnuť, ako to už bolo vyššie uvedené, že v minulosti sa trestnej činnosti nie zanedbateľného rozsahu (cca 73.000,- eur) už dopustila (aj keď nie po rozhodnutí súdu, teda nešlo o recidívu). Práve z tohto dôvodu je potom plne na mieste aj probačný dohľad nad správaním obžalovanej počas určenej skúšobnej doby, ako aj trest zákazu činnosti výkonu štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti, keďže práve v súvislosti s výkonom takejto činnosti sa žalovanej trestnej činnosti dopustila, pričom záujem štátu na riadnom plnení daní a odvádzaní zákonného poistenia si uloženie práve aj takéhoto trestu vyžaduje.

V plnom rozsahu je potrebné obhajobe prisvedčiť, že dlh na dani a poistnom, nárok na zaplatenie ktorých vzniká štátu priamo na základe zákona, nie je škodou v trestnoprávnom ponímaní, pretože tento nárok nevzniká v dôsledku trestnej činnosti páchatel'a, ale ako to už bolo vyššie uvedené priamo zo zákona, uvedený nárok štátu na zaplatenie spomínaných platieb potom nie je ani možné v adhéznom konaní uplatňovať a ani priznať. V tejto súvislosti je ale potrebné uviesť, že súd prvého stupňa o nároku na náhradu škody v zmysle ust. § 287, či § 288 Tr. por. ani nerozhodoval a v zmysle týchto ustanovení ani obžalovanej povinnosť na náhradu škody neukladal. Obžalovanej však v súlade s ust. § 51 od. 4 písm. d/ Tr. zák. na posilnenie účinku podmienienečného trestu odňatia slobody uložil povinnosť dlh na dani a poistnom zaplatiť, čo toto ustanovenie plne pripúšťa (citované ustanovenie totiž pripúšťa aj uloženie povinnosti zaplatiť dlžné výživné, ktoré obdobne ako dlh na dani a poistnom nepredstavuje škodu v trestnom konaní, pretože nárok oprávnenej osoby naň vzniká priamo na základe zákona, navyše citované ustanovenie má osobitné ustanovenie o povinnosti nahradiť spôsobenú škodu v skúšobnej dobe, a to § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák., a preto sa ust. § 51 ods. 4 písm. d/ Tr. zák. určite na náhradu škody nevzťahuje). S ohľadom na rozsah trestnej činnosti, ktorej sa obžalovaná v prejednávanej veci ale aj v minulosti už dopustila, pričom ide o finančné prostriedky, ktoré sú nevyhnutne potrebné na finančné zabezpečenie obyvateľ'stva štátu v starobe a na zabezpečenie ich zdravotnej a nemocenskej starostlivosti je podmienenie odkladu výkonu trestu odňatia slobody uložením povinnosti dlh na dani a poistnom zaplatiť na mieste.

Aj keď krajský súd nebol oprávnený výrok o vine preskúmať, záverom považuje za potrebné uviesť, že ani podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci nedošlo k porušeniu zásady „ne bis in idem“, teda „nie dvakrát o tej istej veci“. Je pravdou, že podľa § 9 ods. 1 písm. e/, prvá časť vety, Tr. por. trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu. Ust. § 9 ods. 2 Tr. por. však konštatuje, že ak sa týka dôvod uvedený v odseku 1 len niektorého z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti takého činu viedlo trestné stíhanie. V prejednávanej veci, ako aj veci súdu prvého stupňa sp. zn. 4T 109/2010, bola obžalovaná naozaj uznaná vinnou zo zločinu neodvedenia dane a poistného, pričom obdobia páchania jej trestnej činnosti sa naozaj prekrývajú, v prejednávanej veci však takto konala ako konateľka spoločnosti REKUS, s.r.o a vo veci sp. zn. 4T 109/2010 ako konateľka spoločnosti ANAHATA, s.r.o. teda neodvádzala dane a poistné za iné právne subjekty a vo vzťahu k iným zamestnancom, nejde preto o jeden a ten istý skutok, ale z tohto pohľadu o čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, a preto predchádzajúce odsúdenie (sp. zn. 4T 109/2010) prekážku už rozsúdenej veci ani porušenie zásady „ne bis in idem“ vzhľadom na znenie ust. § 9 ods. 2 Tr. por. nepredstavuje. Pokiaľ by nešlo o zahladené odsúdenia amnestiou prezidenta, bolo by na mieste ukladanie spoločného a vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa sp. zn. 4T 23/2011 aj súhrnného trestu odňatia slobody, vzhľadom ale na spomínané zahlavenia súd prvého stupňa postupoval správne, pokiaľ ukladal trest samostatný.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom krajský súd odvolanie obžalovanej ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.